

Interreg

Sofinancira
EVROPSKA UNIJA
Az EURÓPAI UNIÓ
társfinanszírozásával

Slovenija – Magyarország

POVZETEK ZA DRŽAVLJANE

INTERREG PROGRAM

SLOVENIJA-MADŽARSKA 2021-2027

www.si-hu.eu

INTERREG PROGRAM SLOVENIJA-MADŽARSKA 2021-2027

Avtorske pravice © 2022 Skupni sekretariat SI-HU

Vse pravice pridržane. Nobenega dela te publikacije ni dovoljeno razmnoževati ali uporabljati na kakršen koli način brez pisnega dovoljenja lastnika avtorskih pravic, razen za uporabo citatov v poročilih. Za več informacij se obrnite na:
si-hu.svrk@gov.si

Prva izdaja, januar 2023

www.si-hu.eu

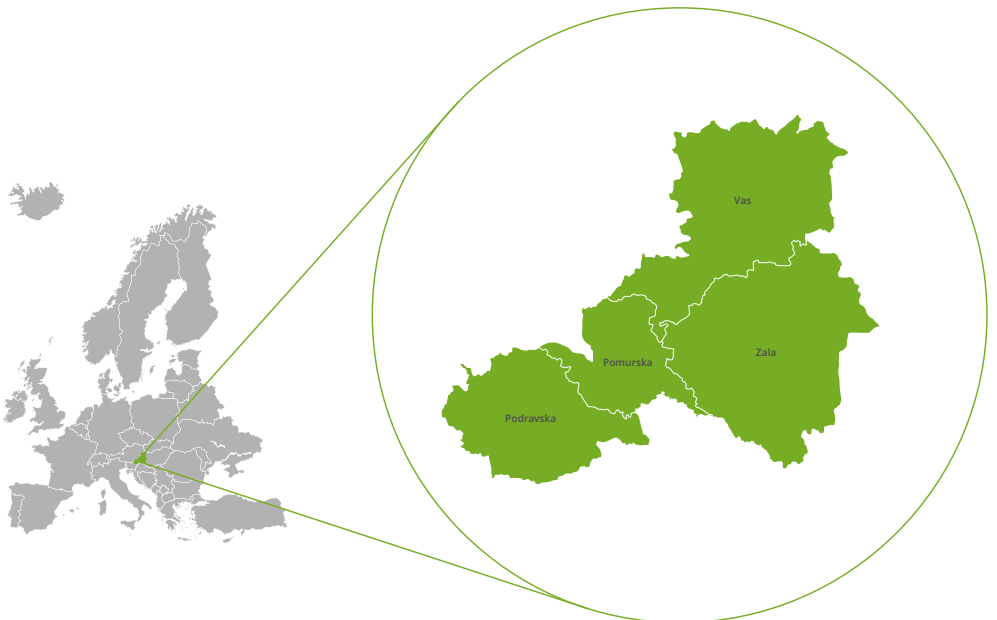
Programsko območje

Programsko območje Interreg programa Slovenija-Madžarska za obdobje 2021–2027 obsega naslednje upravičene regije NUTS 3:

- regiji Pomurje in Podravje v Sloveniji
- županiji Vas in Zala na Madžarskem.

Obmejno območje med Slovenijo-Madžarsko obsega 10,627 km², dve tretjini pripadata madžarski, tretjina pa slovenskemu obmejnemu območju, ki ju ločuje 102 km dolga meja. Gostota prebivalstva je 90,6 oseb/km², kar je pod povprečjem EU-27. Podravje je najbolj gosto poseljeno zaradi Maribora (drugega največjega mesta v Sloveniji), medtem ko so druge regije redkeje poseljene in kažejo značilnosti podeželja. Poselitvena struktura programskega območja kaže značilnosti dvojnosti: poleg nekaterih pomembnih večjih mest je večina območja tipično podeželska, redko poseljena regija z veliko majhnimi vasmi.

Za programsko območje so značilni različni krajinski tipi: ravninska panonska območja (Pomurje, Podravje, Vas) se izmenjavajo s hribovitimi (Podravje, Zala) in subalpskimi območji (Pomurje, Vas).

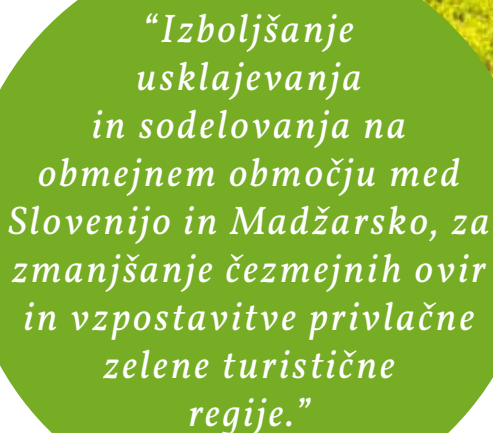
Vizija in poslanstvo programa

Na programskem območju med Slovenijo in Madžarsko je bilo ugotovljenih več potencialov, potreb in izzivov, ki so jih izrazili akterji na programskem območju in ki jasno kažejo, da je ozemlje pred pomembnimi spremembami, ki jih je mogoče obravnavati skupaj. Program se osredotoča na omejeno število tematskih področij in bo združil vire za spodbujanje sprememb in izkoriščanje priložnosti za večjo raven zmogljivosti za sodelovanje, nov razvoj in skupne rešitve za ugotovljene izzive.

Vizija čezmejnega programa je prispevati k aktivni in sodelujoči programski regiji, ki se zaveda svojih okoljskih, naravnih in kulturnih vrednot, s spodbujanjem trajnostne rabe, varstva in izkoriščanja v turistične namene ter vzpostavitvijo prepoznavne in privlačne zelene turistične destinacije.

S skupnimi močmi varujemo
in razvijamo našo skupno
regijo za prihodnost.

*“Izboljšanje
usklajevanja
in sodelovanja na
obmejnem območju med
Slovenijo in Madžarsko, za
zmanjšanje čezmejnih ovir
in vzpostavitve privlačne
zelene turistične
regije.”*

Struktura in strategija programa

V fazi priprave programa Interreg Slovenija-Madžarska 2021–2027 je bila izvedena teritorialna in socio-ekonomska analiza, z namenom pridobitve zanesljivih informacij o tematskih področjih, na katerih lahko čezmejno sodelovanje največ prispeva k premagovanju čezmejnih ovir in regionalnih razlik. Ob upoštevanju gospodarskih, socialnih, okoljskih in drugih pomembnih vidikov, so bili na podlagi analize opredeljeni glavni skupni izzivi, potrebe in potenciali območja ter področja ukrepanja, ki so strateško pomembna za čezmejno sodelovanje ter omogočajo premagovanje čezmejnih ovir in teritorialnih razlik. Poleg teritorialne in socio-ekonomske analize so bili v razpravah delovne skupine za programiranje v okviru priprave strateških tematskih usmeritev upoštevani tudi glavni rezultati vrednotenja programa za obdobje 2014–2020 ter razvojne usmeritve, ki jih zagotavljajo ustrezne strategije in deležniki (intervjuji in spletna anketa).

Prednostne naloge programa in specifični cilji, navedeni v nadaljevanju, so temelj strategije financiranja IP SI-HU v obdobju 2021–2027. V skladu z izbranimi tematskimi področji se pričakuje, da bodo ukrepi čezmejnega sodelovanja obravnavali razvoj in izvajanje strategij, akcijskih načrtov, usposabljanja, pilotnih ukrepov in s tem povezanih rešitev. Vsi ukrepi morajo spoštovati horizontalna načela trajnostnega razvoja, vključno z varstvom okolja ter enakimi možnostmi, nediskriminacijo in enakostjo spolov.

Opredeljena je bila naslednja logika interveniranja:

Prioriteta 1

Zelena obmejna regija

Specifični cilj 1.1

Krepitev varstva in ohranjanja narave, biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture, tudi na urbanih območjih, ter zmanjšanje vseh oblik onesnaževanja

4,2
mio

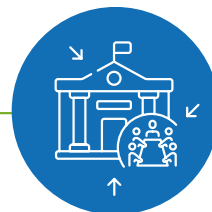
Prioriteta 2

Vključujoča obmejna regija, ki temelji na trajnostnem turizmu

Specifični cilj 2.1

Krepitev vloge kulture in trajnostnega turizma pri gospodarskem razvoju, socialni vključenosti in socialnih inovacijah

7,7
mio

Prioriteta 3

Sodelujoča obmejna regija

Specifični cilj 3.1

Boljše upravljanje sodelovanja

1,4
mio

Specifični cilj 3.2

Krepitev medsebojnega zaupanja, zlasti s spodbujanjem ukrepov za stike med ljudmi

0,7
mio

Prednostne naloge programa

Zelena obmejna regija

Vključujoča obmejna regija, ki temelji na trajnostnem turizmu

Sodelujoča obmejna regija

PREDNOSTNA NALOGA 1

Zelena obmejna regija

Cilj specifičnega cilja je spodbujanje ohranjanja obstoječe flore in faune ter zmanjšanje onesnaževanja.

*Kre-
pitev varstva
in ohranjanja
narave, biotske ra-
znovrstnosti in zelene
infrastrukture, tudi na
urbanih območjih, ter
zmanjšanje vseh oblik
onesnaževanja*

Vrste ukrepov in njihov pričakovani prispevek k specifičnemu cilju

Vrste ukrepov:

1. Izdelava čezmejnih/skupnih analitičnih študij, strategij, akcijskih načrtov in modelov za učinkovitejše ohranjanje naravnih dobrin, biotske raznovrstnosti in izboljšanje ali ohranjanje naravnih dobrin

PRIČAKOVANI REZULTATI

Pričakuje se, da bodo podprti projekti prispevali k skupnim rešitvam in ukrepom, ki bodo prispevali k izboljšanju in ohranjanju biotske raznovrstnosti na obmejnem območju, izboljšanju stanja zelene in modre infrastrukture, boljši kakovosti vodnih teles in zmanjšanju različnih oblik onesnaževanja na programskem območju.

Vrsta dejavnosti v okviru tega ukrepa:

- Analiza vodnih virov glede na količino in kakovost ter razvoj sistema spremljanja;
- Raziskovalni projekti na področju biotske raznovrstnosti, izdelava katastrof različnih rastlinskih in živalskih vrst ter njihova predstavitev;
- Skupne strategije za ohranjanje narave in biotske raznovrstnosti;
- Strategije in akcijski načrti za opredelitev skupnih zaščitnih ukrepov;
- Strategije in akcijski načrti za uvedbo pristopov k trajnostnemu gospodarjenju z vodami, ki temeljijo na ekosistemu, vključno z ukrepi za naravno zadrževanje vode in dajanjem prednosti rešitvam, ki temeljijo na naravi na obmejnem območju, zlasti pri čezmejnih vodotokih;
- Izboljšano prostorsko načrtovanje mestnih območij in podeželskih krajin s poudarkom na varstvu narave;
- Modeliranje vplivov podnebnih sprememb na biotsko raznovrstnost v prihodnosti in izdelava pilotnih projektov za preskušanje možnih rešitev, vključno z inovativnimi digitalnimi rešitvami;
- Priprave skupnih ukrepov za obvladovanje naravnih nesreč in krepitev koordinacijske vloge občin pri tem;
- Akcijski načrti za zmanjšanje različnih oblik onesnaževanja (voda, zrak, tla itd.).

Vrste ukrepov in njihov pričakovani prispevek k specifičnemu cilju

Vrste ukrepov:

2. Izvajanje skupnih pilotnih ukrepov, ki prispevajo k zaščiti biotske raznovrstnosti, spodbujanju skupnega upravljanja z vodami in nesrečami ter zmanjšanju onesnaževanja

PRIČAKOVANI REZULTATI

Pričakuje se, da bodo podprti projekti prispevali k skupnim rešitvam in ukrepom, ki bodo prispevali k izboljšanju in ohranjanju biotske raznovrstnosti na obmejnem območju, izboljšanju stanja zelene in modre infrastrukture, boljši kakovosti vodnih teles in zmanjšanju različnih oblik onesnaževanja na programskem območju.

Vrsta dejavnosti v okviru tega ukrepa:

- Skupni ukrepi za izboljšanje biotske raznovrstnosti, čezmejne ekološke poveztivosti in zelene infrastrukture;
- Skupni protokoli, sistem spremljanja in intervencijske sheme za obvladovanje nesreč povezanih z naravo;
- Revitalizacija, izboljšanje kakovosti vode in trajnostno upravljanje čezmejnih vodotokov, vključno s preskušanjem in uporabo trajnostnih pristopov upravljanja voda, ki temeljijo na ekosistemu, ter ukrepov naravnega zadrževanja vode, vključno s podporo digitalnim rešitvam na obmejnem območju;
- Ozaveščanje in preventivne dejavnosti o biotski raznovrstnosti, varstvu narave in okolja, varstvu podnebja in prilagajanju podnebnim spremembam, nesrečah (npr. gozdni požari), boju proti različnim oblikam onesnaževanja.

“Izvedeni projekti morajo biti rezultat skupnega sodelovanja in povezovanja med ustreznimi institucijami, pri čemer morajo zagotoviti konkretne in uporabne rešitve ter okrepiti zmogljivosti deležnikov.”

PREDNOSTNA NALOGA 2

Vključujoča obmejna regija, ki temelji na trajnostnem turizmu

Vrste ukrepov in njihov pričakovani prispevek k specifičnemu cilju

Vrste ukrepov:

1. Vzpostavitev skupnih standardov kakovosti turizma in skupnih modelov upravljanja turistične destinacije na podlagi pomembnih kulturnih (in naravnih) potencialov in sodelovanja turističnih organizacij, vključujoč z naslednjimi dejavnostmi:

PRIČAKOVANI REZULTATI

Pričakuje se, da bodo podprti projekti, povezani z naravnim in kulturnim turizmom, privedli do trajnostne in usklajene čezmejnne turistične ponudbe in upravljanja destinacij z večjim vključevanjem v lokalno gospodarstvo, kar bo prispevalo k povečanju prihodkov lokalnega turizma in zaposlovanja na programskem območju.

Vrsta dejavnosti v okviru tega ukrepa:

- Kartiranje in zbiranje obstoječih standardov kakovosti;
- Spodbujanje vzpostavitve skupnih standardov kakovosti in blagovnih znamk čezmejnega zelenega turizma;
- Povezovanje mikroturističnih destinacij za oblikovanje čezmejnih sistemov upravljanja trajnostnih turističnih destinacij;
- Uporaba ustvarjalnih orodij za privabljanje turistov in promocijo, vključno z inovativno uporabo digitalnih rešitev in orodij IKT;
- Izboljšanje človeških zmogljivosti v lokalnem turističnem sektorju (dejavnosti ozaveščanja, usposabljanja).

Vrste ukrepov in njihov pričakovani prispevek k specifičnemu cilju

Vrste ukrepov:

2. Izvajanje pilotnih ukrepov in skupnih rešitev za boljše vključevanje kulture in kulturne dediščine v razvoj kakovostnih turističnih znamenitosti in povezanih turističnih storitev

Vrsta dejavnosti v okviru tega ukrepa:

- Izboljševanje kakovosti čezmejnih turističnih destinacij s posebnim poudarkom na zanimivostih na manj znanih območjih (npr. promocija in sprejetje zelenih standardov in blagovnih znamk, promocija rešitev trajnostne mobilnosti pri razvoju čezmejnih turističnih produktov (kolesarjenje, pohodništvo, uporaba javnega prevoza), izboljšanje ozaveščenosti o učinkih podnebnih sprememb, spodbujanje inovacij v turizmu, krepitev zmogljivosti ter podpora za sprejemanje zelenih in krožnih konceptov, spodbujanje lokalnih dobavnih verig in uporaba obnovljivih virov energije);
- Oblikovanje skupnih čezmejnih okolju prijaznih turističnih produktov in storitev, ki se osredotočajo na vključevanje različnih turističnih storitev s čezmejnimi pomenom;
- Izboljšanje čezmejne dostopnosti turističnih znamenitosti.

PRIČAKOVANI REZULTATI

Pričakuje se, da bodo podprti projekti, povezani z naravnim in kulturnim turizmom, privedli do trajnostne in usklajene čezmejne turistične ponudbe in upravljanja destinacij z večjim vključevanjem v lokalno gospodarstvo, kar bo prispevalo k povečanju prihodkov lokalnega turizma in zaposlovanja na programskem območju.

VODILNA NAČELA, KI JIH JE TREBA UPOŠTEVATI:

- Osredotočanje na manj znana podeželska območja z naravnimi vrednotami in kulturnimi dobrinami;
- Turizem se lahko razvija le na okoljsko trajnosten način. Pri razvoju turizma je treba vedno upoštevati varstvo ekoloških mrež (jedrna območja, ekološki koridorji, varovalni pasovi) in območja Natura 2000. Pritiskom na zavarovana območja se je treba izogniti z ustreznim umeščanjem objektov ter skrbnim načrtovanjem turističnih produktov in storitev;
- Turizem bo pozitivno vpliva na lokalno kulturno dediščino, saj bo skladen z najboljšimi praksami pri ohranjanju, vzdrževanju in posodabljanju dediščine.
- Kapitalizacija in nadgradnja obstoječih turističnih produktov in paketov (zlasti tistih, ki so bili razviti v okviru projektov čezmejnega sodelovanja v obdobju 2014–2020) in njihovo vključevanje v čezmejne turistične produkte;
- Velik poudarek na učinkoviti čezmejni turistični promociji in spodbujanju upravljanja regionalnih turističnih destinacij, ki so vidne na mednarodni ravni;
- Vključevanje turizma v lokalno gospodarstvo, iskanje inovativnih načinov vključevanja lokalnih akterjev (lokalne občine, podjetja, prebivalci) in omogočanje vključevanja ranljivih skupin v turistično ponudbo.

“Podprti projekti bi se morali osredotočiti na ustvarjanje, nadaljnji razvoj, povečanje števila skupnih turističnih produktov in storitev preko razvoja modelov trajnostnega turizma, s posebnim poudarkom na manj znanih območjih.”

PREDNOSTNA NALOGA 3

Sodelujoča obmejna regija

*Boljše
upravljanje
sodelovanja*

Cilj teh dejavnosti sodelovanja in usklajevanja je izboljšati učinkovito javno upravo s spodbujanjem pravnega in upravnega sodelovanja ter sodelovanja med državljani, akterji civilne družbe in institucijami, zlasti z namenom odpravljanja pravnih in drugih ovir v obmejnih regijah.

Vrste ukrepov in njihov pričakovani prispevek k specifičnemu cilju

Vrste dejavnosti:

- Skupno in usklajeno prostorsko načrtovanje za lažje dejavnosti razvoja;
- Izdelava skupnih strategij za zmanjšanje pravnih in administrativnih ovir pri čezmejnem sodelovanju;
- Skupne dejavnosti sodelovanja na področju nizkoogljičnih pobud (energetska učinkovitost, obnovljivi viri energije, krožno gospodarstvo);
- Zasnova skupnih programov izobraževanja in poklicnega usposabljanja, ki dopolnjujejo/podpirajo uradne učne načrte s posebnim poudarkom na jezikovnem izobraževanju;
- Skupni razvoj veščin ciljnih skupin in širše;
- Ugotavljanje in opredeljevanje možnosti in področij čezmejnega sodelovanja pri socialnem in zdravstvenem varstvu;
- Priprava skupnih strategij in akcijskih načrtov, ki obravnavajo socialne zadeve in boljše vključevanje horizontalnih vprašanj (npr. enakost spolov in socialna vključenost tudi mladih, žensk in invalidov);
- Oblikovanje in usklajevanje skupnih programov s strani medijev na obmejnem območju za boljše obveščanje lokalnega prebivalstva.

PRİČAKOVANI REZULTATI

Namen te prednostne naloge je izboljšati znanje lokalnih nosilcev odločanja na različnih tematskih področjih, ustvariti nove pobude od spodaj navzgor za čezmejno sodelovanje ter vzpostaviti bolj usklajene sisteme in postopke načrtovanja, metode zbiranja podatkov in ocenjevanja, skupno opredeljene regionalne interese in raziskovanje novih razvojnih smeri.

TEMATSKA PODROČJA, KI JIH JE TREBA OBRAVNAVATI:

- a) Dejavnosti skupnega sodelovanja na področju nizkoogljičnih pobud, ki bodo med drugim vključevale spodbujanje vala prenove javnih stavb in cenovno dostopne uporabe obnovljivih virov energije, boj proti energijski revščini gospodinjstev, podporo uporabi pametnih tehnologij za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, spodbujanje energetske zavesti državljanov in njihovega trajnostnega ravnanja, izmenjavo izkušenj za optimalne ukrepe energetske učinkovitosti ter izdelavo učnih načrtov na različnih področjih zmanjševanja izustov toplogrednih plinov;
- b) Posege v krožnem gospodarstvu s poudarkom na poslovnih modelih krožnega gospodarstva, vladnih politikah in potrošniških navadah s ciljem povečane deleža recikliranih odpadkov ter izrabe in uporabe materiala kot sekundarne surovine, vključno z vodo (priznavanje in upoštevanje polne vrednosti vode);
- c) Izobraževanje in sodelovanje na trgu dela s posebnim poudarkom na okrepljenem poznavanju izobraževalnega sistema, pogojih za sprejem, možnih skupnih dejavnostih, izvajanju čezmejnih pripravniških programov, zaposlovanju, uporabi razpoložljivih javnih storitev, razvoju spretnosti in komunikacije ter socialni integraciji mladih;
- d) Socialnem in zdravstvenem varstvu s posebnim poudarkom na preventivi in staranju prebivalstva, vključno z zbiranjem informacij o povpraševanju in ponudbi, sistemu zagotavljanja oskrbe, fizičnih in človeških virov ter možnih nišah za čezmejno zagotavljanje storitev.

“Ukrepi v okviru tega specifičnega cilja bi morali podpirati in razvijati strateške in bolj formalizirane čezmejne strukture, sodelovanje, usklajevanje in politike pristojnih zainteresiranih strani na programskem območju.”

Cilj teh dejavnosti sodelovanja je vzpostaviti medsebojno zaupanje, zlasti s spodbujanjem ukrepov za stike med ljudmi.

Krepitev medsebojnega zaupanja, zlasti s spodbujanjem ukrepov za stike med ljudmi

Vrste ukrepov in njihov pričakovani prispevek k specifičnemu cilju

Vrste dejavnosti:

- Dejavnosti za krepitev zaupanja na področju umetnosti in kulture, športa, manjšin, medkulturnega dialoga, medgeneracijske solidarnosti;
- Organizacija različnih dogodkov z vključevanjem ciljnih skupin in širše javnosti.

PRIČAKOVANI REZULTATI

Pričakuje se, da bodo projekti za krepitev medsebojnega zaupanja ustvarili nove povezave pri sodelovanju civilne družbe v obmejni regiji, okrepili medsebojne odnose, vključili nov nabor akterjev v najrazličnejše dogodke in povečali stopnjo medsebojnega razumevanja, ki bo posledica pozitivnih izkušenj sodelovanja. Projekti krepitev zaupanja veljajo za strateško pomembne in zelo prispevajo k prepoznavnosti programa.

Tematska področja, ki jih pokriva ta komponenta:

- a) Čezmejno sodelovanje v umetnosti in kulturi;
- b) Čezmejne športne prireditve (turnirji, praznovanja, tabori);
- c) Negovanje tradicij manjšin;
- d) Spodbujanje zaupanja in medkulturnega dialoga;
- e) Spodbujanje čezmejne medgeneracijske solidarnosti.

Podpora za naložbe v infrastrukturo v okviru tega specifičnega cilja ni predvidena.

Kjer je sodelovanje pomembno.

Kontakti: E-naslov: si-hu.svrk@gov.si
Telefon: 00386 1 400 3162

www.si-hu.eu